

Makale Türü: Araştırma Makalesi

KAMU SEKTÖRÜNDE BİLGİ YÖNETİMİ: BİR BİBLİYOMETRİK ANALİZ

¹Oğuz DEMİREL

Öz

Tüm sektörlerde olduğu gibi kamu sektöründe de bilgi etkin ve verimli bir yönetimin temel unsurlarından biridir. Bu durum, kamu sektöründe bilginin yönetimi üzerine olan akademik ilgiyi de artırmıştır. Bu çalışmanın amacı, kamu sektöründe bilgi yönetimi üzerine yapılmış akademik çalışmaların bibliyometrik analizini yapmaktır. Bu amaçla ilk olarak Web of Science veri tabanında “knowledge management”, “knowledge acquisition”, “knowledge creation”, “knowledge sharing” ve “knowledge transfer” anahtar kelimeleri ile arama yapılmış, elde edilen çalışmalardan 2024 yılı ve öncesinde hazırlanmış, İngilizce dilinde yazılmış makale, derleme makale ve erken görünümdaki makaleler seçilmiştir. 247 çalışmadan oluşan veri seti üzerinde öncelikle performans analizi yapılmış, ardından alanın entelektüel yapısını ortaya çıkarabilmek amacıyla ortak atıf analizi yürütülmüştür. Analiz bulgularına göre kamu sektöründe bilgi yönetimi konusunda en çok atıf alan yazarlar A. Amayah, I. Ahmad, M. Buelens, J. Dumay ve A. Garlatti; en çok yayın bulunduran kaynaklar Journal of Knowledge Management, Knowledge Management Research & Practice, Journal of Information & Knowledge Management, VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems ve International Journal of Public Administration; en çok yayın yapan ülkeler sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Malezya, Çin ve Kanada’dır. Ortak atıf analizi bulgularına göre iki ayrı küme ortaya çıkmış ve bu kümeler “Kamu Sektöründe Bilgi Paylaşımı” ve “Kamu Sektöründe Bilgi Yönetiminin Temelleri” şeklinde adlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Yönetimi, Kamu Sektörü, Bibliyometrik Analiz

Knowledge Management in Public Sector: A Bibliometric Analysis

Abstract

Knowledge is one of the key elements in effective and efficient management in public sector as in other sectors. Due to this fact, academic interest in knowledge management in public sector has increased. The purpose of this study is to conduct a bibliometric analysis of studies on knowledge management in public sector. First, a literature search was conducted by using keywords “knowledge management”, “knowledge acquisition”, “knowledge creation”, “knowledge sharing” and “knowledge transfer”. Articles, review articles and early access articles which were carried out before 2024 and written in English were included. Performance analysis was performed first on a sample of 247 papers, then co-citation analysis were conducted to reveal the intellectual structure of the field. Findings demonstrated that in knowledge management in public sector subject, the most cited authors were A. Amayah, I. Ahmad, M. Buelens, J. Dumay and A. Garlatti; the most relevant sources were Journal of Knowledge Management, Knowledge Management Research & Practice, Journal of Information & Knowledge Management, VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems and International Journal of Public Administration; and the most productive countries were USA, UK, Malaysia, China and Canada, respectively. The findings of the co-citation analysis revealed that two distinct clusters were produced and they were named as “Knowledge Sharing in Public Sector” and “The Foundations of Knowledge Management in Public Sector”.

Keywords: Knowledge Management, Public Sector, Bibliometric Analysis

¹Dr. Öğr. Üyesi, Düzce Üniversitesi İşletme Fakültesi Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, oguzdemirel@duzce.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1436-860X

GİRİŞ

Kamu sektöründeki kurum ve kuruluşlar, hem en önemli paydaşı olan vatandaşlarına kaliteli hizmet sunmak, hem de verimlilik esasına uyarak çalışmak zorundadır. Birlikte yürütülmesi nispeten zor olan bu durumun istenen şekilde yerine getirilebilmesi ancak bilgi ve bilgiye dayalı yeniliklerle mümkündür. Yeniliğin temelinde bilginin var olduğu günümüzde yaygın bir biçimde kabul görmüştür. Gerek mevcut bilginin yeni biçimlerde kullanımı, gerekse yeni bilginin üretilip/edinilip uygulanması örgütlerin her alanda yenilik yapabilmelerinin temel unsurlarından biridir. Bu nedenle kamu sektöründe faaliyet gösteren örgütlerin de paydaşlarına iyi hizmet sunabilmek ve verimliliklerini arttırabilmek için bilgiye geçmişe kıyasla daha çok ilgi göstermektedir.

Kamu sektöründe bilgi konusuna gösterilen ilgi bilim dünyasında da göze çarpmaktadır. Son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalar incelendiğinde, kamu sektöründe bilgi yönetimi kavramının birçok farklı açıdan ele alındığı görülmektedir. Örneğin Laihonen ve Kokko (2023), Finlandiya kamu kurumlarındaki bilgi yönetimi projesini derinlemesine incelemişlerdir. Al Sayegh vd. (2023), Birleşik Arap Emirlikleri'nde e-devlet sistemini uygulama başarısını etkileyen faktörleri araştırmışlardır. Bir başka çalışmada Adeinat ve Abdulfatah (2019), kamu üniversitelerinde bilgi yönetimi ile kültür ilişkisini irdelemişlerdir. Bütün bu araştırmalardan görülebileceği gibi kamu sektöründe bilgi yönetimi günümüzde yoğun biçimde incelenen konulardan biridir.

Kamu sektöründe bilgi yönetimi (KSBY) çeşitli ampirik çalışmalarla araştırılsa da konuya bütünlüklü bir biçimde bakabilmek amacıyla yapılan literatür incelemelerinin oldukça sınırlı olduğu fark edilmektedir. Örneğin Massaro vd. (2015), kamu sektöründe bilgi yönetimi üzerine yapılan araştırmaların zaman içinde nasıl geliştiğini, bu çalışmaların hangi çerçevelerin ve yöntemlerin üzerine kurgulandığını incelemişlerdir.

Yukarıda değinilen hususlardan hareketle bu araştırmanın temel amacı KSBY sistem ve uygulamaları üzerine yapılmış bilimsel çalışmaların bibliyometrik incelemesini yapmaktır. Çalışma kapsamında aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

- 1) KSBY konusunda en çok atıf alan çalışmalar, yazarlar, en çok çalışma bulunduran kaynaklar ile en çok yayın yapan ülkeler hangileridir?
- 2) KSBY konusunun entelektüel yapısı nasıldır?

1. LİTERATÜR

1.1. Bilgi Yönetimi Süreci

Bilgi kavramının literatürde pek çok tanımı mevcuttur. Antik çağlardan bu yana bilgi üzerine düşünen filozofların yaptıkları tanımlar araştırmanın konusu gereği kapsam dışı tutulmuştur. Alavi ve Leidner (2001) bilgi, bilgi yönetimi ve bilgi yönetimi sistemleri üzerine yaptıkları kapsamlı literatür incelemesinde, bilginin altı farklı şekilde ele alınabileceğini ve her birinin ayrı bir tanıma dayandığını

ileri sürmektedir. Yazarlara göre bilgi doğrudan doğruya enformasyondan türeyen bir unsur olabileceği gibi, zihin durumu, nesne, süreç, enformasyona erişim ve yetenek de olabilir. Bu araştırmada, literatürde yaygın kabul gördüğü şekliyle, bilgi kişiselleştirilmiş enformasyon şeklinde tanımlanmıştır (Alavi ve Leidner, 2001: 111). Buna göre, gerçekler hakkında birbirinden kopuk parçalar veri, verilerin anlamlı ve amaca uygun şekilde bir araya getirilmiş formu enformasyon ve nihayet bireyin nesne ve olaylara bakış açısı, birikimi ve deneyimi ile şekillenmiş enformasyon ise bilgi olarak tanımlanmaktadır (Akgün vd., 2009: 23; Barutçugil, 2002).

Bilgi yönetimi kavramı hakkında literatürde birçok tanım yer almaktadır. Quintas vd. (1997) bilgi yönetimini mevcut ve yeni bilgilerin tespiti ile bu bilgilerden azami ölçüde faydalanabilmek için oluşturulmuş bir yönetim süreci olarak tanımlamaktadır. Meso ve Smith (2000: 225) bilgi yönetimi kavramına öğrenme perspektifinden bakmış ve kurum içinde örgütsel zekâ ve deneyimin örgütsel öğrenmeyi geliştirmek maksadı ile yakalanması ve bu alanlarda sürekli yenilik yapılması olarak ifade etmişlerdir. Mårtensson'a (2000) göre literatürde yer alan tanımlarda bilginin elde edilmesi ve bilginin depolanması faaliyetleri bilgi yönetiminin içerisinde bulunmaktadır. Bu nedenle yazar, sektör uygulamalarından hareket ederek tanımlanacak olursa bilgi yönetimi sürecinin, bilginin elde edilmesi, depolanması ve tüm çalışanların kullanımına sunulması şeklinde ifade edilebileceğini belirtmiştir (Mårtensson, 2000: 210).

Bilgi yönetimi sürecinin hangi adımları/aşamaları içerdiği konusunda literatürde henüz bir uzlaş sağlanamamıştır. Farklı yazarlar, bilgi yönetimi adımlarını/aşamalarını farklı şekilde tanımlamaktadır. Örneğin Demarest (1997: 376) bilgi yönetiminin bilginin inşası, bilginin somut hale getirilmesi, bilginin dağıtılması ve nihayet bilginin uygulanması adımlarından oluştuğunu savunmaktadır. Alavi ve Leidner'e (2001: 115) göre ise bilgi yönetimi bilginin yaratılması, bilginin depolanması, bilginin transferi ve bilginin uygulanması aşamalarını içermektedir. Bahse konu tanımlardan yola çıkarak daha kapsamlı bir inceleme yapan Gold vd. (2001: 190) bilgi yönetimi sürecinin dört aşamadan oluştuğunu ileri sürmüştür:

- Bilginin Edinilmesi: Bilginin iç ve dış kaynaklardan temini, örgüt içinde üretilmesi vb.
- Bilginin Dönüştürülmesi: Bilginin uygulanacak hale getirilmesi, yayılımı, transferi vb.
- Bilginin Uygulanması: Bilginin ürün ve süreçlere uygulanması.
- Bilginin Korunması: Bilginin yanlış kullanımdan ve çalınmadan korunması.

Bilgi yönetiminin örgütler için birçok yararı bulunmaktadır. İyi kurgulanmış ve sorunsuz çalışan bilgi yönetimi sistem ve uygulamaları örgütlerin karar alma süreçlerinde zaman ve kaynak tasarrufuna destek olmakta, inovasyonu teşvik etmekte ve bütün faaliyetlerde verimlilik artışına yardımcı olmaktadır (Jarrar, 2002). Ferreira vd. (2022), bilgi yönetimi ve insan kaynakları yönetimi literatürü üzerine yaptıkları kapsamlı literatür incelemesinde, bilgi yönetiminin insan kaynağı geliştirme süreci üzerinde sosyal, teknolojik ve örgütsel açılardan farklı düzeyde etkileri mevcut olduğunu belirtmişlerdir. Bilgi yönetimi aynı zamanda örgütlerde örgütsel öğrenmenin ve yenilikçiliğin de gelişmesini sağlar (Demirel ve Eraslan, 2023).

1.2. Kamu Sektöründe Bilgi Yönetimi

Kamu sektöründe faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile kâr amacı güden işletme örgütleri arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşları bir toplumun yaşam tarzını, eğitim düzeyini, sağlığını, kültürünü ve diğer birçok unsurunu doğrudan etkileyen örgütlerdir (Wiig, 2002: 234). Kamu sektörünün gerek yapılanması gerek amaç ve hedefleri ve gerekse paydaş ilişkilerinin farklılığı sebebiyle kâr amacı güden işletme örgütlerinininkine benzer bilgi yönetimi sistem ve uygulamalarını bire bir uygulaması olanaklı değildir (Massaro vd., 2015).

Kamu sektöründe bilgi yönetimi sistem ve uygulamaları üzerine yapılmış araştırmalar, kâr amacı güden işletme örgütlerinde olduğu gibi, kâr amacı gütmeyen kamu kurumlarında da bilgi yönetiminin birçok yarar sağladığını ortaya koymuştur. Öncelikle, tıpkı işletme örgütlerinde olduğu gibi, kamu örgütlerinde de bilgi yönetimi sayesinde çalışanların yaratıcılıklarından en üst düzeyde yarar sağlanabilmekte, etkinlik ve verimlilik artışı sağlayan birçok inovasyon hayata geçirilebilmektedir (Alvarenga vd., 2020). Slovakya’da yapılan bir araştırmada Cajková vd. (2023), bilgi yönetimi sürecinin maliyetleri azaltma yoluyla belediye yönetiminde verimlilik artışı sağladığını bulmuşlardır.

Kamu örgütlerinde bilgi yönetimi süreç ve teknolojilerinin başarılı olmasını sağlayan birçok etmen tespit edilmiştir. Bu bağlamda Pee ve Kankanhalli (2016), 101 kamu örgütü üzerinde yürüttükleri çalışmalarında örgütlerin üst yönetimlerinin bilgi yönetimine olan desteklerinin, kurumların sosyal sermayelerinin ve çalışanların uzmanlık düzeylerinin bilgi yönetimi performansı üzerinde olumlu etkiye sahip olduğunu ortaya koymuşlardır. Nijerya’nın kamu sektöründeki örgütler üzerinde yürütülen bir araştırma neticesinde Pepple vd. (2022), sosyokültürel ve demografik unsurların kamu örgütlerinde bilgi yönetimi süreçlerinin tam anlamıyla yerleşmesi ve başarılı performans göstermesi üzerinde önemli etmenler olduğu bulgusuna ulaşmışlardır.

Diğer örgütlerde olduğu gibi, kamu örgütlerinde de bilgi yönetiminin önemli unsurlarından biri bilgi paylaşımıdır. Ipe’ye (2003) göre bilgi paylaşımı, bireylerin sahip olduğu bilgileri örgütteki diğer bireylerin kullanımına sunmasıdır. Bu eylem, bireyin bilgilerini çalışma arkadaşları tarafından anlaşılması, öğrenilmesi ve kullanılması için dönüştürmesi ve aktarması yoluyla gerçekleşmektedir (Ipe, 2003). Kamu sektöründe bilgi paylaşımının dinamikleri, özel sektör kuruluşlarındakinden farklıdır, zira kamu kurumlarının amaçları, yapıları ve işleyiş biçimleri kâr amacı güden özel sektör kuruluşları ile aynı değildir (Willem ve Buelens, 2007). Bu bağlamda, örneğin Sandhu vd. (2011) kamu kurumlarında çalışan bireylerin bilgi paylaşımının kurumları ve işleri için önem arz ettiğinin bilincinde olduklarını, ancak özel sektör örgütlerinden farklı olarak bilgi paylaşımını teşvik eden ödül sistemlerinin yaygın biçimde var olmamasının kamu örgütlerinde bilgi paylaşımının önündeki engellerden biri olduğunu ifade etmektedir.

2. YÖNTEM

Bu araştırmada kamu sektöründe bilgi yönetimi uygulamalarını inceleyen çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bu kapsamda, analize dahil edilecek çalışmaları belirlemek için bir arama stratejisi oluşturulmuştur. Söz konusu strateji doğrultusunda Web of Science veri tabanında başlık (title) seçeneği ve OR komutu kullanılarak “knowledge management”, “knowledge acquisition”, “knowledge creation”, “knowledge sharing” ve “knowledge transfer” anahtar kelimeleri ile arama yapılmıştır. İkinci aramada yine başlık (title) seçeneği ile OR komutlu kullanılarak “public” ve “public sector” anahtar sözcükleri ile taranma yürütülmüş, daha sonra iki sorgu AND komutu ile birleştirilmiştir. Bir sonraki adımda, elde edilen çalışmalardan yalnızca makale (article), derleme makalesi (review paper) ve erken görünüm (early access) türlerindeki çalışmalar seçilmiş olup kitaplar, kitap bölümleri ve bildiriler hariç tutulmuştur. Ortaya çıkan çalışma kümesi içerisinde yalnızca İngilizce dilinde yazılmış ve 2024 yılı ve öncesinde yapılan çalışmalar dahil edilmiş, araştırmanın yürütüldüğü 2025 yılı hariç tutulmuştur. Bahse konu arama stratejisinin uygulanması neticesinde toplam 247 çalışma elde edilmiştir. Araştırmanın arama stratejisi Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1. Arama Stratejisi

Kriter	Seçim
Veri Tabanı	Web of Science
Dil	İngilizce
Anahtar Kelimeler	["knowledge management" OR "knowledge acquisition" OR "knowledge creation" OR "knowledge sharing" OR "knowledge transfer" (TITLE)] AND ["public" OR "public sector" (TITLE)]
Yayın Türleri	Makale (Article), Derleme (Review), Erken Görünüm (Early Access)
Yıl	2024 ve Öncesi

Araştırma dahil edilen 247 çalışma öncelikle performans analizine tabi tutulmuştur. Analiz kapsamında en çok atıf alan yayınlar, en çok atıf alan yazarlar, en fazla çalışma bulunduran kaynak ve en fazla çalışma yapan ülke başlıklarında inceleme yapılmıştır. İkinci aşamada ortak atıf analizi (co-citation analysis) yürütülmüştür. Ortak atıf analizi ile ilgili literatürde beraber atıf alan çalışmalar tespit edilmekte ve böylece alanın entelektüel yapısı ortaya çıkarılmaktadır (Donthu vd., 2021: 288). Her iki analizde de VOSViewer yazılımı (Van Eck ve Waltman, 2010) kullanılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Performans Analizi Bulguları

Araştırma kapsamında yürütülen ve en çok atıf alan yayınlar, en çok atıf alan yazarlar, en çok çalışma bulunduran kaynaklar ve en çok yayın yapan ülkeleri gösteren performans analizi sonuçları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Performans Analizi Bulguları

Yayın*	Atıf Sayısı	Yazar	Atıf Sayısı	Kaynak	Yayın Sayısı	Ülke	Yayın Sayısı
Amayah (2013)	261	A. Amayah	28	Journal of Knowledge Management	14	Amerika Birleşik Devletleri	46

Willem ve Buelens (2007)	220	I. Ahmad	24	Knowledge Management Research & Practice	9	Birleşik Krallık	38
Massaro vd. (2015)	214	M. Buelens	24	Journal of Information & Knowledge Management	8	Malezya	31
Al Ahbabi vd. (2019)	138	J. Dumay	24	VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems	8	Çin	28
Henttonen vd. (2016)	133	A. Garlatti	24	International Journal of Public Administration	7	Kanada	27
Khan ve Khan (2019)	125	K. Jain	24	International Journal of Public Sector Management	6	İtalya	24
Arza (2010)	123	M. Massaro	24	Cogent Business & Management International Journal of	4	İran	22
Revere vd. (2007)	117	M. Sandhu	24	Environmental Research And Public Health	4	Finlandiya	20
Sandhu vd. (2011)	112	A. Willem	24	South African Journal of Information Management	4	Brezilya	19
Brix (2017)	111	S. Balasubramanian	12	Information Development	3	Avustralya	18

*Yayınların künyeleri çalışmanın kaynakça kısmında verilmiştir.

Performans analizi bulgularına göre en çok atıf alan çalışma 261 atıfla Amayah (2013) olup kamu kurumlarında bilgi paylaşımının belirleyicileri üzerine yapılmış bir araştırmadır. İkinci sırada 220 atıfla Willem ve Buelens (2007) olup kamu kurumlarında gerçekleşen bilgi paylaşımında örgütsel karakteristiklerini etkileri hakkındadır. Üçüncü en çok atıf alan çalışma (n=214) olan Massaro vd. (2015) kamu sektöründe bilgi yönetimi uygulamalarını ele alan araştırmaların sistematik derlemesini konu edinmektedir. 138 atıfla dördüncü sırada bulunan Al Ahbabi vd. (2019) kamu kurumlarının performansı üzerinde bilgi yönetiminin etkilerini çalışanların algıları açısından sorgulamıştır. Son olarak 133 atıf alan ve kamu kurumlarında çalışanların bilgi paylaşımı ile bireysel iş performanslarını inceleyen Henttonen vd. (2016) beşinci sırada yer almaktadır.

En çok atıf alan yazarlara bakıldığında A. Amayah 28 atıf ile çalışmalarına en çok başvuru alan yazar olarak karşımıza çıkmaktadır. Yazarı 24 atıf ile I. Ahmad takip etmektedir. En çok atıf yapılan üçüncü, dördüncü ve beşinci yazarlar M. Buelens, J. Dumay ve A. Garlatti 24'er atıfa sahiptir. Geri kalan beş yazarın toplam atıf sayısı 108'dir.

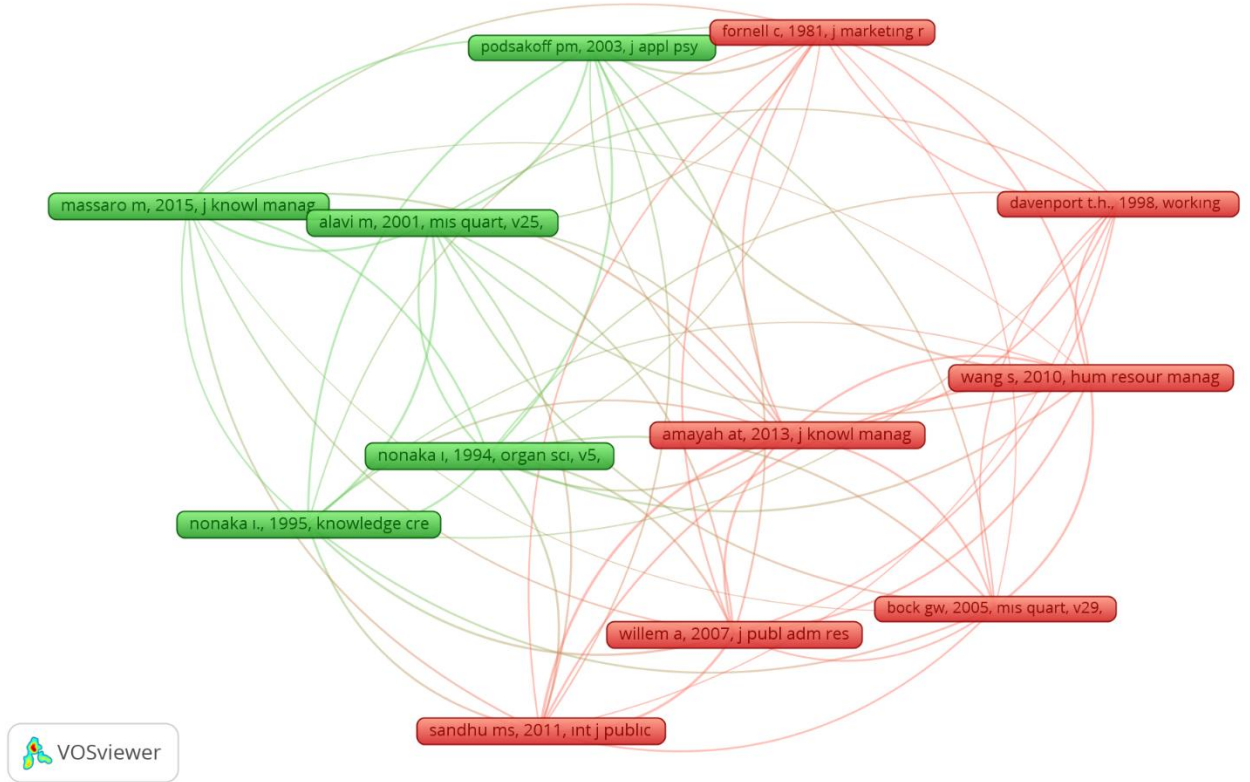
En çok yayın bulunduran kaynaklara bakıldığında *Journal of Knowledge Management* ve *Knowledge Management Research & Practice* isimli dergilerin sırasıyla 14 (ondört) ve 9 (dokuz) yayın

ile alanın başat kaynakları olduğu görülmektedir. Bu dergileri sırasıyla *Journal of Information & Knowledge Management* (n=8), *VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems* (n=8) ve *International Journal of Public Administration* (n=7) adlı akademik dergiler takip etmektedir. İlk on sıralamasının ikinci yarısını oluşturan dergilerdeki toplam yayın sayısı ise 21’dir.

En çok yayın yapan ülkeler sıralamasına bakıldığında Amerika Birleşik Devletleri’nin (ABD) kamu sektöründe bilgi yönetimi konusunda 46 (kırkaltı) yayın ile en üretken ülke olduğu görülmektedir. Birleşik Krallık 38 (otuzsekiz) yayın ile ikinci sırada bulunurken, Malezya (n=31) ve Çin (n=28) üçüncü ve dördüncü sıradadır. 27 (yirmiyedi) yayının yapıldığı Kanada ise beşinci ülke konumunda bulunmaktadır.

3.2. Entelektüel Yapı Analizi Bulguları

KSBY konusunda yapılan çalışmaların entelektüel yapısını ortaya çıkarmak için yürütülen ortak atıf analizine ilişkin görsel Şekil 1’de yer almaktadır.

Şekil 1. Ortak Atıf Analizi Görseli

Şekil 1’e bakıldığında, kamu sektöründe bilgi yönetimi üzerine yapılmış çalışmaların iki ayrı küme altında toplandığı görülmektedir. Bu kapsamda, kırmızı renkli birinci küme “Kamu Sektöründe Bilgi Paylaşımı” şeklinde adlandırılmıştır. Kümede yer alan çalışmalardan Amayah (2013) kamu örgütlerinde bilgi paylaşımının belirleyicileri üzerinde durmuştur. Yazara göre bilgi paylaşımını teşvik eden ödül ve destek mekanizmaları üzerine kurgulanmış bir örgütsel iklim ve güven, kamu örgütlerinde bilgi paylaşımını kolaylaştıran unsurlardır. Kümedeki diğer bir çalışmada Wang ve Noe (2010),

yürüttükleri kapsamlı sistematik literatür incelemesiyle örgütsel unsurların, motivasyonel faktörlerin, bireylerin karakteristik özelliklerinin ile bireylerarası ve takım içi dinamiklerin örgütlerde bilgi paylaşımını etkileyen unsurlar olduğunu ortaya koymuşlardır. Bock vd. (2005) ise bilgi paylaşımında sosyal ve psikolojik unsurların önemli bir etmen olduğunu, aynı zamanda dışsal motivasyon sağlayıcı unsurların da etkisinin bulunduğunu tespit eden bir çalışmadır. Sandhu vd. (2011), Malezya'daki kamu örgütlerinde çalışan bireylerin bilgi paylaşımının önemi, bilgi paylaşımı önündeki engeller ve söz konusu faaliyeti teşvik eden unsurlar hakkındaki görüşlerini sorgulamışlardır. Elde ettikleri bulgulara göre kamu kurumlarında çalışanlar bilgi paylaşımına karşı olumlu bir tutum içerisinde olup bilişim sistemlerinin eksikliği ile teşvik ve ödül mekanizmalarının olmamasının bilgi paylaşımı önündeki ciddi engeller olduğunu ifade etmişlerdir (Sandhu vd., 2011).

Şekil 1'de yeşil renkle gösterilen ikinci küme “Kamu Sektöründe Bilgi Yönetiminin Temelleri” olarak isimlendirilmiştir. Bahse konu kümede yer alan çalışmalardan Alavi ve Leidner (2001) bilgi yönetimi ve bilgi yönetimi sistemlerinin kapsamlı bir literatür incelemesini yaptıktan sonra, bilgi türlerine göre doğru bilgi yönetimi sistem ve uygulamalarının nasıl olabileceğine işaret etmiştir. Bir diğer çalışmada Nonaka (1994) ve Nonaka ve Takeuchi (1995) bilgi yönetiminin temel safhalarından biri olan bilgi yaratma/üretme sürecinin kavramsal arka planını mevcut uygulamaları kapsamlı bir biçimde inceleyerek oluşturmuştur. Değinilen çalışmalara göre örgütlerde bilgi yaratma süreci “Sosyalleşme (Socialization)-Dışsallaştırma (Externalization)-Bütünleştirme (Combination)-İçselleştirme (Internalization)” aşamalarını içeren SECI modeliyle açıklanabilir. Bu modelde örtük bilgiye sahip çalışanlar sosyalleşme yoluyla bilgilerini diğer çalışanlara aktarmaktadır (sosyalleşme). Daha sonra bu bilgiler kitap, kitapçık, rapor, teknik şartname gibi belgelerin hazırlanması ile açık bilgi haline getirilmektedir (dışsallaştırma). Söz konusu açık bilgiler örgütün sahip olduğu diğer açık bilgiler ile bir araya getirilmekte ve örgütün bilgi tabanı büyütülmektedir (bütünleştirme). Son olarak çalışanlar bütün bu açık bilgileri özümseyerek, deneme-yanılma yönteminin de yardımıyla içselleştirmekte ve örtük bilgi elde etmektedir (içselleştirme) (Nonaka, 1994; Nonaka ve Takeuchi, 1995). Massaro vd. (2015) kamu sektöründeki bilgi yönetimi uygulamaları üzerine sistematik bir derleme yapmışlar, elde edilen bulgular neticesinde kamu sektöründeki bilgi yönetimi uygulamalarına yönelik bilimsel çalışmaların Malezya ve Hindistan ülkelerinde yoğunlaştığı, birçok kamu örgütünün araştırma kapsamına dahil edilmediği, araştırma konu ve sorularının belirlenmesine uygulayıcılarla araştırmacılar arasında yeterli düzeyde iş birliği olmadığı sonuçlarına ulaşmışlardır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada, kamu sektöründe bilgi yönetimi konusunda yürütülmüş olan bilimsel çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Analize tabi tutulan çalışmalar Web of Science veri tabanında elde edilmiş, yalnızca İngilizce dilinde yazılmış ve 2024 yılı ve öncesinde yapılmış çalışmalar dahil edilmiş, ayrıca çalışma türü olarak makale, derleme makalesi ve erken görünümdeki çalışmalar seçilmiştir. İlk olarak, veri setindeki çalışmalara ilişkin performans analizi yürütülmüştür. Bu doğrultuda

en çok atıf alan yayın ve yazarlar ile en çok yayın bulunduran kaynaklar ve ülkeler ortaya çıkarılmıştır. Ardından kamu sektöründe bilgi yönetimi konusunun entelektüel yapısı ortak atıf analizi ile tespit edilmiştir.

Performans analizi bulgularına göre kamu sektöründe bilgi yönetimi alanında Batı ülkelerinin egemenliği devam etmektedir. Buna göre, dünyanın farklı bölgelerinde yer alan ülkelerde de konuyla ilgili çalışmaların artırılması önerilmektedir.

Ortak atıf analizi sonucunda elde edilen ve “Kamu Sektöründe Bilgi Paylaşımı” ve “Kamu Sektöründe Bilgi Yönetiminin Temelleri” şeklinde adlandırılan iki küme, alanın kavramsal ve davranışsal temellerine işaret etmektedir. Bu anlamda “Kamu Sektöründe Bilgi Yönetimin Temelleri” kümesi özellikle bilginin yaratılması süreci özelinde alanın teorik altyapısını vurgulamaktadır. Diğer küme olan “Kamu Sektöründe Bilgi Paylaşımı” ise kamu sektöründe bilgi yönetiminin davranışsal ve bir bakıma sektöre yansıyan yüzünü göstermektedir. Bu iki küme birlikte ele alındığında, kamu sektöründe bilgi yönetimi alanının teorik altyapıdan uygulamaya geçişe doğru bir evrim geçirdiğine yönelik çıkarım yapılabilir.

Bu araştırmanın temel sınırlılıklarından birincisi veri tabanı seçimidir. Çalışma kapsamında bilimsel veri tabanlarından sadece Web of Science kullanılmış, Scopus ve ProQuest gibi veri tabanları dışarıda tutulmuştur. Yeni araştırmalarda söz konusu veri tabanları da eklenerek daha geniş bir örneklem üzerinde çalışılabilir. İkinci sınırlılık ise bilim haritalama tekniklerinden yalnızca ortak atıf analizinin yürütülmüş olmasıdır. Gelecekteki çalışmalarda araştırmacılar ortak kelime analizi, ortak yazar analizi ve bibliyografik eşleştirme gibi diğer bilim haritalama tekniklerini de kullanabilir. Üçüncü sınırlılık arama stratejisinde bulunmaktadır. Analize dahil edilecek çalışmaların seçiminde “knowledge mangement” ve diğer ifadeler yalnızca başlık (title) kısımlarında aratılmıştır. Bundan sonra yapılacak araştırmalarda ilgili ifade konu (topic) kısımlarında aratılabilir ve böylece alanla ilgili daha derinlemesine bir soruşturma yapılabilir.

ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ BEYANI

Etik kurul izni ve/veya yasal/özel izin alınmasına gerek olmayan bu çalışmada araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

DESTEK BEYANI

Araştırma kapsamında hiçbir kurum veya kuruluştan destek alınmamıştır.

ÇIKAR BEYANI

Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır. Yazar makalenin tamamını kendi başına hazırladığını beyan eder.

KAYNAKÇA

- Adeinat, I. M., ve Abdulfatah, F. H. (2019). Organizational culture and knowledge management processes: Case study in a public university. *VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems*, 49(1), 35-53. <https://doi.org/10.1108/VJKMS-05-2018-0041>
- Akgün, A. E., Keskin, H. ve Günsel, A. (2009). *Bilgi yönetimi ve öğrenen örgütler* (1. Baskı). Ankara: Eflatun Yayınevi.
- Al Ahbabi, S. A., Singh, S. K., Balasubramanian, S., ve Gaur, S. S. (2019). Employee perception of impact of knowledge management processes on public sector performance. *Journal of Knowledge Management*, 23(2), 351-373.
- Alavi, M., ve Leidner, D. E. (2001). Knowledge management and knowledge management systems: Conceptual foundations and research issues. *MIS Quarterly*, 25(1), 107-136. <https://doi.org/10.2307/3250961>
- Al Sayegh, A. J., Ahmad, S. Z., AlFaqeeh, K. M., ve Singh, S. K. (2023). Factors affecting e-government adoption in the UAE public sector organisations: the knowledge management perspective. *Journal of Knowledge Management*, 27(3), 717-737. <https://doi.org/10.1108/JKM-09-2021-0681>
- Alvarenga, A., Matos, F., Godina, R., ve Matias, J. (2020). Digital transformation and knowledge management in the public sector. *Sustainability*, 12(14), 5824. <https://doi.org/10.3390/su12145824>
- Amayah, A. (2013). Determinants of knowledge sharing in a public sector organization. *Journal of Knowledge Management*, 17(3), 454-471.
- Arza, V. (2010). Channels, benefits and risks of public—private interactions for knowledge transfer: conceptual framework inspired by Latin America. *Science and Public Policy*, 37(7), 473-484.
- Barutçugil, İ. (2002). *Bilgi yönetimi* (2. Baskı). İstanbul: Kariyer Yayınları.
- Bock, G. W., Zmud, R. W., Kim, Y. G., ve Lee, J. N. (2005). Behavioral intention formation in knowledge sharing: Examining the roles of extrinsic motivators, social-psychological forces, and organizational climate. *MIS Quarterly*, 29(1), 87-111.
- Brix, J. (2017). Exploring knowledge creation processes as a source of organizational learning: A longitudinal case study of a public innovation project. *Scandinavian Journal of Management*, 33(2), 113-127.
- Cajková, A., Jankelová, N., ve Masár, D. (2023). Knowledge management as a tool for increasing the efficiency of municipality management in Slovakia. *Knowledge Management Research & Practice*, 21(2), 292-302. <https://doi.org/10.1080/14778238.2021.1895686>
- Demarest, M. (1997). Understanding knowledge management. *Long Range Planning*, 30(3), 374-384. [https://doi.org/10.1016/S0024-6301\(97\)90250-8](https://doi.org/10.1016/S0024-6301(97)90250-8)
- Demirel, O., ve Eraslan, İ. H. (2023). Bilgi yönetimi süreci ile yenilikçilik ilişkisi: Örgütsel öğrenmenin aracılık rolü. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 155-172. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.1101354>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., ve Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Ferreira, B., Curado, C., ve Oliveira, M. (2022). The contribution of knowledge management to human resource development: A systematic and integrative literature review. *Journal of the Knowledge Economy*, 13(3), 2319-2347. <https://doi.org/10.1007/s13132-021-00815-9>
- Gold, A. H., Malhotra, A., ve Segars, A. H. (2001). Knowledge management: An organizational capabilities perspective. *Journal of Management Information Systems*, 18(1), 185-214. <https://doi.org/10.1080/07421222.2001.11045669>
- Henttonen, K., Kianto, A., ve Ritala, P. (2016). Knowledge sharing and individual work performance: an empirical study of a public sector organisation. *Journal of Knowledge Management*, 20(4), 749-768.
- Ipe, M. (2003). Knowledge sharing in organizations: A conceptual framework. *Human Resource Development Review*, 2(4), 337-359.
- Jarrar, Y. F. (2002). Knowledge management: Learning for organisational experience. *Managerial Auditing Journal*, 17(6), 322-328. <https://doi.org/10.1108/02686900210434104>

- Khan, N. A., ve Khan, A. N. (2019). What followers are saying about transformational leaders fostering employee innovation via organisational learning, knowledge sharing and social media use in public organisations?. *Government Information Quarterly*, 36(4), 101391.
- Laihonen, H., ve Kokko, P. (2023). Knowledge management and hybridity of institutional logics in public sector. *Knowledge Management Research & Practice*, 21(1), 14-28. <https://doi.org/10.1080/14778238.2020.1788429>
- Mårtensson, M. (2000). A critical review of knowledge management as a management tool. *Journal of Knowledge Management*, 4(3), 204-216. <https://doi.org/10.1108/13673270010350002>
- Massaro, M., Dumay, J., ve Garlatti, A. (2015). Public sector knowledge management: A structured literature review. *Journal of Knowledge Management*, 19(3), 530-558. <https://doi.org/10.1108/JKM-11-2014-0466>
- Meso, P., ve Smith, R. (2000). A resource-based view of organizational knowledge management systems. *Journal of Knowledge Management*, 4(3), 224-234. <https://doi.org/10.1108/13673270010350020>
- Nonaka, I. (1994). A dynamic theory of organizational knowledge creation. *Organization Science*, 5(1), 14-37. <https://doi.org/10.1287/orsc.5.1.14>
- Nonaka, I ve Takeuchi, H. (1995). *The knowledge-creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation*. UK: Oxford University Press.
- Pee, L. G., ve Kankanhalli, A. (2016). Interactions among factors influencing knowledge management in public-sector organizations: A resource-based view. *Government Information Quarterly*, 33(1), 188-199. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2015.06.002>
- Pepple, D., Makama, C., ve Okeke, J. P. (2022). Knowledge management practices: A public sector perspective. *Journal of Business Research*, 153, 509-516. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2022.08.041>
- Revere, D., Turner, A. M., Madhavan, A., Rambo, N., Bugni, P. F., Kimball, A., ve Fuller, S. S. (2007). Understanding the information needs of public health practitioners: a literature review to inform design of an interactive digital knowledge management system. *Journal of Biomedical Informatics*, 40(4), 410-421.
- Quintas, P., Lefrere, P. ve Jones, G. (1997). Knowledge management: A strategic agenda. *Long Range Planning*, 30(3), 385-391. [https://doi.org/10.1016/S0024-6301\(97\)90252-1](https://doi.org/10.1016/S0024-6301(97)90252-1)
- Sandhu, M. S., Jain, K. K., ve bte Ahmad, I. U. K. (2011). Knowledge sharing among public sector employees: Evidence from Malaysia. *International Journal of Public Sector Management*, 24(3), 206-226.
- Van Eck, N.J., ve Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538. <https://doi.org/10.1007/s11192-009-0146-3>
- Wang, S., ve Noe, R. A. (2010). Knowledge sharing: A review and directions for future research. *Human Resource Management Review*, 20(2), 115-131.
- Wiig, K. M. (2002). Knowledge management in public administration. *Journal of Knowledge Management*, 6(3), 224-239. <https://doi.org/10.1108/13673270210434331>
- Willem, A., ve Buelens, M. (2007). Knowledge sharing in public sector organizations: The effect of organizational characteristics on interdepartmental knowledge sharing. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 17(4), 581-606.